

Päiväys: 22.10.2010

Edellinen päiväys: 14.3.2007

1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1. Tuotetunniste

Kauppanimi
FCT-E12 DIGITAL THERMAL PLATE DEVELOPER
THERMOLEVYJEN KEHITE
Tunnuskoodi
976001
Reach-rekisteröintinumero

1.2. Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus
Graafinen tuote, kehite
Käyttö muuhun tarkoitukseen kielletty
Toimialakoodi 181 Painaminen ja siihen liittyvät palvelut
Käyttötarkoituskoodi 42 Valokuvauskemikaalit
Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen
Kemikaalia käytetään vain yleiseen kulutukseen

1.3. Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja
KTA-Yhtiöt Oy
Katuosoite Kutojantie 5
Postinumero ja -toimipaikka 02630 Espoo
Postilokero
Postinumero ja -toimipaikka
Puhelin 09-759 071
Telefax 09-785 554
Sähköpostiosoite riitta.leppala@kta.fi
Y-tunnus 0809102-3

1.4. Hätäpuhelinnumero

09 471 977 tai 09-4711
Myrkytystietokeskus, PL 790 (Tukholmankatu 17)
00029 HUS

2. VAARAN YKSILÖINTI

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

Xi; R36/38

2.2 Merkinnät

Xi

Ärsyttävä

Ärsyttää silmiä ja ihoa.

Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.

2.3 Muut vaarat

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

Tuote sisältää D(-)-sorbitolia (CAS 50-70-4) 3-7 %.

Vaaraa aiheuttavat aineosat

CAS/EY-numero ja rekisteröintinumero	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus
1310-58-3	Kaliumhydroksidi	< 2 %	C; R35; Xn; R22

4. ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Hengitys: Siirrettävä potilas raittiiseen ilmaan. Yhteydenotto lääkäriin.

Iho: Huhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ainakin 15 minuutin ajan riisuen samanaikaisesti tahriintunut vaatetus.

Roiskeet silmiin: Huhdeltava juoksevalla vedellä välittömästi ja keskeytyksettä 15 minuutin ajan. Yhteydenotto lääkäriin.

Nieleminen: Yhteydenotto lääkäriin tai potilas vietävä välittömästi lääkäriin

4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Tuote voi ärsyttää ihoa ja silmiä.

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Ei tietoja.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1. Sammutusaineet

Vesi, vesisumu, hiilidioksidi, vaahto tai jauhekemikaali. Ei sopimattomia sammutusaineita normaaliolosuhteissa.

5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Ei tietoa.

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Säiliöitä jäähdytettävä vesisuihkulla.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1. Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Käytettävä sopivia henkilökohtaisia suojaimeja, katso kohta 8: Altistumisen ehkäiseminen / Henkilökohtaiset suojaimet.

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Estettävä pääsy maaperään, vesistöön tai pohjaveteen.

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Vuodot kerätään talteen ja peitetään sopivalla absorboivalla aineella ja poistetaan hävitettäviksi.

Hävitettävä paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti.

6.4. Viittaukset muihin kohtiin

Katso kohta 8.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1. Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Varottava kemikaalin joutumista silmiin ja iholle. Peseydyttävä huolellisesti käsittelyn jälkeen. Pestävä kädet ja altistunut iho ennen syömistä, juomista tai tupakointia ja työn jälkeen. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta.

Käytettävä sopivaa suojavaatetusta, sopivia suojakäsineitä ja silmien- tai kasvonsuojainta. Noudatettava hyvää työhygieniää. Työtiloissa ei saa syödä eikä säilyttää ruokaa.

Tulipalon ja räjähdysvaaran estäminen: Tuote ei ole syttyvää.

7.2. Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Pidettävä säiliöt tiiviisti suljettuna. Varastoitava viileässä ja kuivassa paikassa, jossa on riittävä ilmanvaihto. Varastointi erillään vahvoista hapoista.

7.3. Erityinen loppukäyttö

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1. Valvontaa koskevat muuttujat

HTP-arvot

CAS-numero

Aineosan nimi.

Päiväys: 22.10.2010

Edellinen päiväys: 14.3.2007

1310-58-3

Kaliumhydroksidi
2 mg/m³ (8 h), kattoarvo

Muut raja-arvot

DNEL

PNEC

8.2. Altistumisen ehkäiseminen

Tekniset torjuntatoimenpiteet

Silmienhuuhtelupaikan tulisi sijaita työpaikan välittömässä läheisyydessä.

Silmien tai kasvojen suojaus

Käytettävä kemikaaleilta suojaavia laseja.

Ihonsuojaus

Sopiva suojavaatetus.

Käsien suojaus

Neopreeni- tai butyylikumikäsineiden uskotaan olevan tehokkaita suojakäsinemateriaaleja.

Hengityksensuojaus

Useimmissa olosuhteissa hengityksensuojainta ei pidetä tarpeellisena. Hyvää yleistä ilmanvaihtojärjestelmää pidetään riittävänä.

Ympäristöaltistumisen torjuminen

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto

Neste

Haju

Hajukynnys

pH

13,12 (25 °C)

Sulamis- tai jäätymispiste

noin 0 °C

Kiehumispiste ja kiehumisalue

noin 100 °C

Leimahduspiste

Haihtumisnopeus

Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)

Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja

Höyrynpaine

Höyryntiheys

Suhteellinen tiheys

Tiheys 1,035 g/cm³ (20 °C)

Liukoisuus (liukoisuudet)

Vesiliukoisuus: täysin liukoinen

Jakautumiskerroin: n-oktanolivesi

Itsesyttymislämpötila

Hajoamislämpötila

Viskositeetti

Vedenkaltainen

Räjähävyys

Hapettavuus

9.2. Muut tiedot

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1. Reaktiivisuus

10.2. Kemiallinen stabiilisuus

10.3. Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

10.4. Vältettävät olosuhteet

Tuote on stabiili normaaleissa varastointiolosuhteissa.

10.5. Yhteensopimattomat materiaalit

Säilytettävä erillään vahvoista hapoista.

10.6. Vaaralliset hajoamistuotteet

Tuotteen hajotessa lämmön vaikutuksesta siitä voi vapautua myrkyllisiä ja ärsyttäviä kaasuja/höyryjä.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Välitön myrkyllisyys

Tuotteen LD50: Ei ilmoitettu.

D-sorbitoli: LD50 = 15900 (suun kautta, rotta)

Kaliumhydroksidi: LD50 = 273 mg/kg (suun kautta, rotta).

Ärsyttävyyden ja syövyttävyyden

Tuote ärsyttää silmiä ja ihoa.

Herkistymisen

Tuotetta ei ole luokiteltu herkistymistä aiheuttavaksi.

Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Tuotetta ei ole luokiteltu syöpää aiheuttavaksi, perimää vaurioittavaksi tai lisääntymiselle vaaralliseksi.

Elinoloittainen myrkyllisyys (kerta- tai toistuva altistuminen)

Tuotetta ei ole luokiteltu tietyille elimille myrkylliseksi.

Aspiraatiovaara

Tuotetta ei ole luokiteltu aspiraatiovaaraa aiheuttavaksi.

Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

Tuote on ärsyttävää.

Iho: Roiskeet iholle aiheuttavat ärsytystä.

Roiskeet silmiin: Tuote aiheuttaa ärsytystä.

12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1. Myrkyllisyys

Myrkyllisyys vesieliöille:

Tuotteesta ei ole kokeellisia arvoja.

Kaliumhydroksidi: LC50(48h) = 549 ppm, moskiittokala.

Tuote on emäksinen joten paikalliset päästöt voivat vaurioittaa vesieliöitä korkean pH-arvon vuoksi.

12.2. Pysyvyys ja hajoavuus

Tuote liukenee veteen täydellisesti.

12.3. Biokertyvyys

Tuotteen biokertyvyydestä ei ole tietoa.

12.4. Liikkuvuus maaperässä

Tuote liukenee veteen täydellisesti.

12.5. PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Ei tietoa.

12.6. Muut haitalliset vaikutukset

Ei tietoa muista haittavaikutuksista ympäristöön.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1. Jätteiden käsittelymenetelmät

Jätteet ja säiliöt on hävitettävä paikallisen jätehuoltoviranomaisen hyväksymällä tavalla. Tuote on luokiteltu, joten jäte on ongelmajätettä. (Valmistaja on ilmoittanut EY:n jättekoodin: 09 01 02 = vesipohjaiset kehiteoskset offsetlevyille, joka ympäristöministeriön asetuksen 1129/2001 mukaan on ongelmajätettä, mikäli alueellinen ympäristökeskus ei ole toisin päättänyt).

14. KULJETUSTIEDOT

14.1. YK-numero

1814

14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

UN 1814 KALIUMHYDROKSIDILIUOS, 8, III

Oikea tekninen nimi: POTASSIUM HYDROXIDE, SOLUTION

14.3. Kuljetuksen vaaraluokka

Kuljetusluokka 8, vaaran tunnusnumero 80, ADR/RID-Varoituslipukkeet 8

- 14.4. IMDG-luokka 8
ACAO/IATA-luokka 8
Pakkausryhmä
III
Muita tietoja:
Syövyttää kevytmetalleja.
- 14.5. **Ympäristövaarat**
Merta saastuttava aine: Marine pollutant: No
- 14.6. **Erityiset varotoimet käyttäjälle**
Do not allow any contact with light metals - danger of corrosion
- 14.7. **Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 –sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti**

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

- 15.1. **Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**
- 15.2. **Kemikaaliturvallisuusarviointi**
Tietoja ei ole käytettävissä.

16. MUUT TIEDOT

Muutokset edelliseen versioon
22.10.2010: Tiedot siirretty uudelle KTT-pohjalle.
Lyhenteiden selitykset

Tietolähteet

Valmistajan toimittama käyttöturvallisuustiedote (17.12.2002). Edellinen tuotteen käyttöturvallisuustiedote.

Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa

Luettelo R- ja S-lausekkeista tai/ja vaara- ja turvalausekkeista

C	Syövyttävä
Xi	Ärsyttävä
Xn	Haitallinen

R22	Terveydelle haitallista nieltynä.
R35	Voimakkaasti syövyttävää.
R36/38	Ärsyttää silmiä ja ihoa.

S26 Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.

Työntekijöiden koulutus